ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR FÖR ANSLUTNING AV ELEKTRISKA HÖGSPÄNNINGSANLÄGGNINGAR TILL ELNÄT OCH ÖVERFÖRING AV EL TILL ELLER FRÅN SÅDANA ANLÄGGNINGAR

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR utarbetade av Energiföretagen Sverige.
Villkoren avses komplettera de enskilda avtal om anslutning och överföring som parterna ska ingå skriftligen.

1. Inledande bestämmelser

1.1 **Dessa allmänna avtalsvillkor avser anslutning av elektriska högspänningsanläggningar och överföring av el till eller från sådana anläggningar och ska tillämpas när parterna skriftligen har överenskommit därom. Avvikelser från dessa allmänna avtalsvillkor gäller om de har avtalats skriftligen.**

Om mot varandra stridande villkor skulle förekomma mellan det skriftliga avtalet och NÄT 2025 H ska avtalet gälla.

1.2 **Om kunden innehar en fastighet, eller del av en fastighet, med annan rätt än äganderätt, ska kunden tillse att elnätsföretaget gentemot fastighetsägaren tillförsäkras samma rättigheter som om kunden varit fastighetens ägare.**

1.3 **I dessa allmänna avtalsvillkor avses med**

- *anvisat elhandelsföretag*: det elhandelsföretag som säljer el till den kund som inte själv väljer elhandelsföretag. Det anvisade elhandelsföretaget utses av elnätsföretaget.

- *balansansvarig*: den som i avtal med den systemansvariga myndigheten åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i kundens uttagspunkt.

- *elhandelsföretag* (elleverantör enligt ellagen (1997:857)): det företag som en kund köper sin el av.

- *elnätsföretag*: det företag som med stöd av nätkoncession ansluter och överför el åt kunden.

- *nätkoncession*: tillstånd att dra fram, använda och underhålla elledningar i det område där kundens anläggning finns.

- *systemansvarig myndighet*: den myndighet, Affärsverket svenska kraftnät, som har det övergripande ansvaret för att landets produktion och förbrukning av el är i balans.

- *uttagspunkt*: enligt ellagen den punkt där en kund, som har ett avtal med ett elnätsföretag, tar ut el för förbrukning.

2. Anslutning av elanläggning

2.1 **Elnätsföretaget ska tillhandahålla anslutning till elnät för trefasig växelström om normalt 50 Hz och vid i avtalet angiven nominell huvudspänning. Elnätsföretaget ska eftersträva att hålla variationerna i spänning samt andelen övertoner inom gränser, som överensstämmer med god teknisk praxis.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

3. Hinder mot avtalets fullgörande

3.1 **Part är inte skyldig att fullgöra avtalet om fullgörandet väsentligt försvåras till följd av hinder som denne inte råder över. Som hinder räknas krig, myndighetsbeslut, omfattande driftstörningar, störningar i allmänna transportväsendet eller annat av part ej vållat förhållande som väsentligt inverkar på avtalets fullgörande och som part inte kunnat förutse och vars skadliga inverkan part inte rimligen kunnat undanröja.**

3.2 **Om den systemansvariga myndigheten Svenska kraftnät begär att uttaget eller inmatningen av el i området ska begränsas eller avbrytas kan elnätsföretaget enligt ellagen bli skyldigt att avbryta eller begränsa överföringen av el till eller från kundens anslutningspunkt.**

3.3 **Elnätsföretaget har rätt att avbryta överföringen av el för att vidta åtgärder som är motiverade av elsäkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god drift- och leveranssäkerhet. Avbrottet får inte i något fall pågå längre än åtgärden kräver.**

3.4 **Kan elnätsföretaget förutse avbrott i eller begränsning av överföringen ska kunden i god tid underrättas på lämpligt sätt.**

3.5 **Avbrott ska göras så korta som möjligt samt i den mån det går förläggas till sådana tider att minsta totala olägenhet uppkommer för de berörda kunderna.**

3.6 **När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa kunders uttag eller inmatning av el enligt punkterna 3.1 eller 3.3 ska elnätsföretaget fördela tillgänglig överföringskapacitet mellan sina kunder så rättvist som möjligt.**

När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa uttaget av el enligt punkten 3.2 ska det genomföras så att samhällsviktiga elanvändare prioriteras.

Kunden är skyldig att begränsa sitt uttag eller sin inmatning enligt elnätsföretagets anvisningar.

4. Ersättning för skada och avbrottsersättning

4.1 **Elnätsföretaget ska informera kunden om leveranssäkerheten i elnätet och om rätten till avbrottsersättning och skadestånd enligt ellagen.**

<u>Ersättning för skada</u>

4.2 **Bestämmelser om ansvar för skada som orsakas av el finns i elsäkerhetslagen (2016:732).**

4.3 **I de fall elsäkerhetslagens bestämmelser om ansvar inte gäller har kunden rätt till ersättning av elnätsföretaget för avbrott, inskränkning eller annan störning i överföringen endast om detta förorsakats av vårdslöshet eller försummelse från elnätsföretagets sida.**

Rätten till ersättning omfattar inte ren förmögenhetsskada och inte heller följdskada vid person- eller sakskada.

4.4 **Om en kund påtalar att ett byte av elhandelsföretag inte genomförts på rätt sätt eller i rätt tid svarar elnätsföretaget för att frågan, efter samråd med det anmälande elhandelsföretaget, utreds. Elnätsföretaget ska även lämna besked till kunden om vad som orsakat felaktigheten. Besked ska, om inte särskilda skäl föreligger, lämnas till kunden inom en månad från det att kunden tagit kontakt med elnätsföretaget.**

4.5 **Om påbörjande av elleverans eller byte av elhandelsföretag inte genomförts i enlighet med författning och detta beror på elnätsföretaget har kunden rätt till ersättning för den skada som därvid uppstår.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

Om kunden gjort sannolikt att denne drabbats av skada men skadebeloppet inte uppgår till 1 500 kronor per uttagspunkt och skadetillfälle ska kunden ändå erhålla ersättning med 1 500 kronor. För att få ersättning med högre belopp måste kunden styrka skadan och dess storlek.

4.6 **Den skadelidande parten ska vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar den skadelidande parten det kan ersättningen reduceras i motsvarande mån.**

<u>Avbrottsersättning</u>

4.7 **Om uttagspunkten är elektriskt frånkopplad i en eller flera faser från spänningssatt koncessionerat nät under en sammanhängande period om minst tolv timmar har kunden rätt till avbrottsersättning om inte någon av följande situationer föreligger.**
1. Avbrottet beror på kundens försummelse.
2. Överföringen har avbrutits med stöd av punkten 3.3.
3. Elnätsföretaget kan visa att avbrottet berott på ett hinder utanför berört elnätsföretags kontroll, som detta inte skäligen kunde förväntats ha räknat med och vars följder detta inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.
4. Avbrottet är hänförligt till ett fel i ett ledningsnät vars ledningar har en spänning om 220 kilovolt eller mer.

4.8 **Elnätsföretaget till vars nät kundens anläggning är ansluten ska betala avbrottsersättning till kunden enligt punkterna 4.9-4.13.**

Rätten till avbrottsersättning omfattar inte kundens inmatning av el.

4.9 **När avbrottsersättning beräknas ska en period med avbruten överföring av el (avbrottsperiod) anses avslutad vid den tidpunkt då avbrottet upphört, om överföringen därefter har fungerat oavbrutet under de närmast följande två timmarna.**

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod om minst tolv timmar och högst tjugofyra timmar betalas med 12,5 procent av kundens beräknade årliga nätkostnad, dock lägst 2 procent av prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Om avbrottsperioden är längre än tjugofyra timmar ska för varje därefter påbörjad tjugofyratimmarsperiod ytterligare ersättning betalas med 25 procent av kundens beräknade årliga nätkostnad, dock ytterligare lägst 2 procent av prisbasbeloppet avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod uppgå till högst 300 procent av kundens beräknade årliga nätkostnad.

4.10 **Avbrottsersättning får jämkas efter vad som är skäligt**
- om avbrottsersättningen är oskäligt betungande med hänsyn till de ekonomiska förhållandena hos elnätsföretaget eller hos ägare till annat nät som på grund av avbrottet är ersättningsskyldig gentemot elnätsföretaget enligt ellagen, eller
- om arbetet med att få igång överföringen av el har behövt försenas för att inte utsätta arbetstagarna för betydande risker.

4.11 **Elnätsföretaget ska utge avbrottsersättning utan oskäligt dröjsmål och aldrig senare än sex månader från utgången av den månad då elnätsföretaget fick eller borde ha fått kännedom om avbrottet.**

Om betalning inte sker i rätt tid utgår ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för ej utgiven ersättning.

© Copyright Energiföretagen Sverige

4.12 **Om kunden inte fått avbrottsersättning ska kunden underrätta elnätsföretaget om anspråk på avbrottsersättning inom två år från det att avbrottet upphört. Gör kunden inte det har denne förlorat rätten till avbrottsersättning för det aktuella avbrottet.**

4.13 **Avbrottsersättning ska avräknas från skadestånd som betalas ut på grund av samma elavbrott.**

5. Anläggningar

Generella regler

5.1 **Vardera parten ska hålla sina anläggningar i gott skick och i enlighet med vid var tid gällande författning samt tillse att deras utförande och drift inte förorsakar störningar eller skador på den andra partens anläggningar eller till dennes nät anslutna apparater.**

Inträffar störning i överföringen på grund av fel i de anläggningar, för vilka en part har driftansvar, ska denne skyndsamt undanröja orsaken till störningen. Part ska omedelbart underrätta den andra parten när felet upptäckts och när det avhjälpts.

5.2 **Vid den i avtalet angivna anslutningspunkten ska part, enligt särskild överenskommelse, upplåta utrymme och anordningar för den utrustning som behövs för anslutning, drift och underhåll av de för anslutningen erforderliga anläggningarna.**

Part, som äger den anläggning i vilken överföringen mäts, är skyldig att utan kostnad för den andra parten dels upplåta utrymme och anordningar för dennes i punkten 5.8 angivna mätanordning, dels dra fram för denna erforderliga ledningar.

5.3 **Parterna har rätt att på egen bekostnad och om utrymme finns, dels sätta upp annan mätutrustning än den i punkten 5.8 angivna mätanordningen, dels genomföra de övriga åtgärder som behövs för kontroll av mängden överförd el. Om inget annat avtalats med elnätsföretaget får av kunden ägd mätutrustning endast monteras efter den i punkten 5.8 angivna mätanordningen.**

5.4 **Part som har anläggningsdel hos den andra parten svarar själv för skador som förorsakas anläggningsdelen, såvida skadan inte orsakats av den andra partens vårdslöshet.**

5.5 **Vardera parten ska i så god tid som möjligt underrätta den andra parten om sin planering beträffande sådana tekniska förhållanden, som kan ha betydelse för uppbyggnaden och driften av de elektriska anläggningarna.**

Elnätsföretagets anläggningar

5.6 **Elnätsföretaget drar mot anslutningsavgift fram erforderliga ledningar till en av elnätsföretaget vald anslutningspunkt. Elnätsföretaget äger ledningarna och bestämmer deras läge efter samråd med kunden. Önskar kunden annan anslutningspunkt, annat läge eller ökad kapacitet ombesörjer elnätsföretaget sådan åtgärd mot särskild ersättning.**

5.7 **Elnätsföretagets ledningar är avsedda för elanslutningen och överföringen av el och får inte utan skriftligt tillstånd från elnätsföretaget utnyttjas för annat ändamål.**

5.8 **Elnätsföretaget har rätt att inom anslutningsfastigheten installera och bibehålla mätare samt annan för mätningen erforderlig utrustning, här kallad mätanordningen. Plats för denna väljes av elnätsföretaget efter samråd med kunden och ska upplåtas utan kostnad för elnätsföretaget.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

Mätanordningen är elnätsföretagets egendom eller upplåten till dennes förfogande och får hanteras endast av elnätsföretaget eller någon som denne anlitat.

5.9 **Kunden ska se till att mätanordningen är lätt åtkomlig för elnätsföretaget. Elnätsföretagets plomberingar eller andra spärrdon får inte brytas.**

5.10 **Elnätsföretaget ska lämna kunden tillträde till sådana anläggningsdelar som tillhör kunden och som är inrymda hos elnätsföretaget. Kunden ska dessutom lämnas tillträde för avläsning av mätare.**

<u>Kundens anläggning</u>

5.11 **Enligt elsäkerhetslagen ansvarar anläggningsinnehavaren själv för att anläggningen är säker och används på ett säkert sätt. Förekommande plomberingar påverkar inte detta ansvar.**

Alla arbeten på kundens anläggning ska utföras enligt elsäkerhetslagen och övriga gällande bestämmelser. För arbetets utförande ska, om inte annat följer av gällande bestämmelser, anlitas ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör med rätt auktorisation för arbetets utförande.

5.12 **Elinstallationsarbete som medför behov av ny anslutning, ändrad anslutning eller väsentlig förändring av kundens uttag, uttagsmönster eller anläggning ska innan arbetet påbörjas skriftligen föranmälas till elnätsföretaget av ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör.**

Elinstallationsarbetet får endast utföras efter elnätsföretagets godkännande.

5.13 **Elinstallationsarbete enligt punkten 5.12 första stycket ska skriftligen färdiganmälas till elnätsföretaget av ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör och det som omfattas av färdiganmälan får endast driftsättas efter elnätsföretagets godkännande.**

5.14 **Vid planering av ny- eller ombyggnad av kundens anläggning för den i avtalet angivna spänningen i anslutningspunkten ska kunden inhämta uppgift om de förutsättningar som gäller för anslutning till elnätet. Detsamma gäller för kundens övriga anläggningar som är av betydelse för driften av elnätsföretagets anläggningar.**

Föranmälan, kartor, ritningar och övriga uppgifter ska i god tid innan anläggningsarbetena påbörjas överlämnas till elnätsföretaget för granskning. Sådan granskning ska ske utan oskäligt dröjsmål.

5.15 **Anslutning av kundens anläggning till nätet får endast utföras av elnätsföretaget eller i samråd med detta.**

5.16 **Kunden får inte koppla samman elnätsföretagets anläggningar med annan kraftkälla eller anläggning om inte annat avtalats.**

Kund som inte har nätkoncession för område eller linje får överföra el till annans anläggning endast om detta medges i författning. Sker sådan överföring ska kunden underrätta elnätsföretaget om detta.

5.17 **Elnätsföretaget eller någon företaget anlitat ska efter samråd med kunden lämnas tillträde till anläggning och mätanordning.**

5.18 **Elnätsföretaget har rätt att göra en kontroll av den anläggning hos kunden som har den i avtalet angivna spänningen i anslutningspunkten.**

Om elnätsföretaget vid inkoppling eller kontroll upptäcker felaktigheter i kundens anläggning, ska elnätsföretaget underrätta kunden om detta.

© Copyright Energiföretagen Sverige

Kunden är skyldig att på egen bekostnad vidtaga de ändringar av sina anläggningar, som i anslutning till ovan nämnd kontroll är erforderliga för att uppnå betryggande driftförhållanden.

En kontroll innebär inte att elnätsföretaget övertar det ansvar och de skyldigheter som kunden eller den som utfört arbete på kundens anläggning kan ha.

5.19 **Inmatning av reaktiv effekt till elnätsföretagets anläggningar får, om inte annat avtalats, endast förekomma tillfälligt och oavsiktligt. På elnätsföretagets begäran ska kunden anpassa driften av sina anläggningar för produktion av reaktiv effekt efter förhållandena beträffande reaktiv effekt på elnätsföretagets anläggning om detta kan ske utan nämnvärd kostnad eller olägenhet för kunden.**

5.20 **Kunden ska se till att andelen övertoner eller annan påverkan från dennes anläggning på andra kunders eller elnätsföretagets anläggningar inte strider mot god teknisk praxis eller orsakar olägenhet för elnätsföretagets övriga kunder.**

6. Mätning, insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

Mätning

6.1 **El som överförs till eller från kundens anläggning registreras av elnätsföretagets mätare.**

Omfattar mätanordningen elmätare med överföring av mätvärden eller pulser till terminal eller centralsystem och den överförda registreringen inte överensstämmer med elmätarens ska elmätarens register gälla.

Kundens överföring ska mätas och avräknas i enlighet med gällande författning.

6.2 **Har kunden anledning att förmoda att fel föreligger i mätanordningen ska denne utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till elnätsföretaget. Kunden har då rätt att påkalla provning av mätanordningen. Provningen utförs av elnätsföretaget, eller någon elnätsföretaget anlitar, om kunden godtar det. Kunden har dock rätt att begära att provningen kontrolleras eller utförs av opartisk sakkunnig.**

6.3 **Vid provning ska mätarens registrering anses godtagbar i det fall avvikelsen inte är större än vad den får vara enligt vid var tid gällande föreskrifter. Är avvikelsen större ska mätvärdena rättas och mängden överförd el korrigeras så att den motsvarar de rättade värdena.**

6.4 **Sker provning på kundens begäran och det då konstateras att mätarens registrering är godtagbar enligt punkten 6.3 ska kunden ersätta elnätsföretaget med högst de självkostnader som uppkommit för provningen. I annat fall bekostas provningen av elnätsföretaget. Elnätsföretaget ska i förväg informera kund som begär provning om beräknad kostnad för provningen.**

Insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

6.5 **Elnätsföretagets mätning, insamling och rapportering av mätvärden ska ske i enlighet med författning.**

En kund som begär att elöverföringen ska mätas utöver kraven som följer av författning ska av elnätsföretaget debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen av kundens överföring då kräver en annan mätutrustning än vid mätning enligt författning, ska kunden betala kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation.

© Copyright Energiföretagen Sverige

Andra kostnader för mätning än de som nu nämnts får inte debiteras kunden.

6.6 **Elnätsföretagets faktura till kunden ska vara tydlig och ange**
1. det belopp som ska betalas,
2. en uppdelning av beloppet i komponenter, varav en komponent ska avse skatt,
3. förfallodag,
4. vilka aktuella priser som fakturan grundas på, och
5. i förekommande fall, om avtalet föreskriver en framtida ändring av produkten eller priset tillsammans med det datum då ändringen träder i kraft.

6.7 **Elnätsföretaget ska fakturera kunden utifrån uppmätt faktisk överföring.**

Om särskilda skäl föreligger får dock faktureringen ske preliminärt och baseras på beräknad mängd överförd el. Den beräknade mängden överförd el ska då fastställas med ledning av kundens tidigare kända överföring samt övriga omständigheter som t.ex. av kunden uppgivna förändringar som kan antas påverka mängden överförd el.

Om ett elnätsföretag tillämpar ett system med förskottsbetalning, ska detta vara skäligt.

6.8 **Om det vid provning eller på annat sätt konstaterats att mätanordningen inte fungerar eller om denna registrerat annan mängd överförd el än den verkliga eller har fel skett vid insamling av mätvärden, uppskattar elnätsföretaget efter samråd med kunden och berörda elhandelsföretag den mängd el som överförts. Uppskattningen sker med ledning av kundens tidigare kända mätvärden samt övriga omständigheter som kan ha påverkat överföringen. Uppskattningen ska ligga till grund för elnätsföretagets fakturering.**

Sådan uppskattning får inte ske för längre tid tillbaka än tolv månader från det att felet blev känt av båda avtalsparterna. För det fall part borde ha känt till omständighet enligt första stycket utan att underrätta den andra parten om detta får uppskattning ske för längre tid.

Har överförd mängd enligt denna punkt uppskattats ska elnätsföretaget meddela detta senast i samband med faktureringen.

6.9 **Om kunden har fakturerats ett felaktigt belopp ska reglering av det felaktigt fakturerade beloppet ske. Regleringen ska normalt ske vid påföljande faktureringstillfälle.**

6.10 **Om inte särskilda skäl föreligger ska slutfakturan grundas på insamlade mätvärden.**

7. Betalning och säkerhet

7.1 **Kunden ska betala för att vara ansluten till nätet och för överföring av el. Betalningsskyldigheten omfattar även överföring av el som kunden inte kunnat tillgodogöra sig på grund av fel inom sin anläggning, eller av annan orsak som inte beror på elnätsföretaget.**

7.2 **Om kunden börjar ta ut el i uttagspunkten utan att ha något giltigt avtal med ett elhandelsföretag ska kunden betala för elen till det elhandelsföretag som elnätsföretaget är skyldigt att anvisa enligt punkten 10.3, enligt de villkor som detta elhandelsföretag tillämpar.**

7.3 **Betalning ska vara elnätsföretaget tillhanda senast på den i elnätsföretagets faktura angivna förfallodagen, vilken infaller tidigast 15 dagar efter det att elnätsföretaget avsänt fakturan, om inte annat skriftligen avtalats.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

7.4 **Sker inte betalning i rätt tid har elnätsföretaget rätt att av kunden, förutom fakturabeloppet, ta ut ränta enligt räntelagen från den i fakturan angivna förfallodagen och ersättning för de kostnader som är förenade med dröjsmålet. Hit räknas även kostnader för skriftlig betalningspåminnelse och kostnader för verkställighet av betalningsförpliktelse eller annan förpliktelse.**

7.5 **Om elnätsföretaget har skälig anledning att befara att kunden inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser har elnätsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för fortsatt anslutning och överföring. Säkerhet får dock inte krävas för högre belopp än hälften av den beräknade avgiften under ett år. Förskottsbetalning får inte krävas för mer än beräknade avgifter för nästkommande tremånadersperiod.**

Om kunden har ställt säkerhet enligt denna punkt ska deponerade medel placeras på räntebärande konto, skiljt från elnätsföretagets egna tillgångar.

8. Avbrytande av överföring av el (frånkoppling) samt återinkoppling

8.1 **Försummar kund att betala förfallna avgifter, ställa säkerhet eller lämna förskottsbetalning och är försummelsen inte ringa, får elnätsföretaget frånkoppla kundens anläggning från nätet. Frånkoppling får också ske om kunden gör sig skyldig till annan väsentlig försummelse enligt dessa villkor och vad som i övrigt avtalats.**

8.2 **Innan elnätsföretaget vidtar åtgärder med stöd av bestämmelserna i punkten 8.1 ska kunden beredas tillfälle att vidta rättelse.**

Avser försummelsen betalning ska kunden ges skälig tid, minst 15 dagar räknat från begäran om rättelse, att betala innan frånkoppling får ske.

8.3 **Frånkoppling får även ske när kunden åsidosätter villkor i elhandelsavtal beträffande den el som elnätsföretaget överför till kunden och åsidosättandet medför rätt för elhandelsföretaget att begära frånkoppling. Ansvaret för att rätten till frånkoppling finns, åligger alltid det elhandelsföretag som begärt åtgärden.**

Har kunden, efter frånkoppling som skett enligt första stycket, bytt elhandelsföretag får elnätsföretaget inte vägra kunden återinkoppling.

8.4 **Frånkoppling får inte ske om fordran är föremål för tvist. Om fordringen endast delvis är tvistig kan dock den del av fordringen som inte är tvistig, om övriga förutsättningar i punkterna 8.1 och 8.2 är uppfyllda, utgöra grund för frånkoppling.**

8.5 **Återinkoppling sker först då kunden uppfyllt samtliga sina förpliktelser enligt avtalet, erlagt ersättning för elnätsföretagets kostnader som föranletts av åtgärder för frånkoppling och återinkoppling samt erlagt eventuellt begärd säkerhet eller förskottsbetalning.**

9. Upplåtelse av mark, m.m.

9.1 **För utförande och bibehållande av elnätsföretagets anläggningar för överföring av el inom elnätsföretagets område för nätkoncession ska kunden upplåta mark i erforderlig mån och lämna elnätsföretaget tillträde till berörda fastigheter. Häri ingår rätt för elnätsföretaget att underhålla och reparera anläggningarna samt att fälla träd och buskar, som utgör fara eller hinder för anläggningarna. Skälig hänsyn ska därvid tas till kundens intressen.**

9.2 **Kunden ska erhålla ersättning enligt gällande författningar och praxis för skador till följd av åtgärder enligt punkten 9.1.**

Är elnätsföretagets anläggningar avsedda uteslutande för anslutning och överföring av el till kundens anläggning lämnas ersättning endast för tillfälliga skador.

© Copyright Energiföretagen Sverige

Ersättning lämnas inte i något fall för obetydliga tillfälliga skador.

9.3 **Kunden får inte uppföra byggnad, ändra marknivån eller vidta andra åtgärder som äventyrar åtkomst till, säkerheten, funktionen eller driften av elnätsföretagets anläggningar.**

9.4 **Om någon av parterna begär flytt eller ändring av elnätsföretagets anläggningar eller vidtar åtgärd, som kräver sådan flytt eller ändring, ska den andra parten medverka till att flytten eller ändringen genomförs i den utsträckning så kan ske. Kostnader som flytten eller ändringen föranleder ska betalas av den part som begärt flytten eller ändringen. Beslut i planfråga av kommun enbart i kommunens egenskap av planmyndighet medför inte för kommunen sådan betalningsskyldighet, som avses i denna punkt.**

9.5 **Om elnätsföretagets anläggning inte är i funktion och inte heller i framtiden ska användas ska elnätsföretaget på egen bekostnad avlägsna anläggningen om kunden begär det och anläggningen innebär väsentligt men för denne.**

9.6 **Kunden är skyldig att på begäran teckna servitutsavtal eller medverka till att elnätsföretaget erhåller ledningsrätt för sina anläggningar samt att verka för att elnätsföretaget till säkerhet för servitutsavtal erhåller inskrivning i fastigheten.**

10. Byte och anvisning av elhandelsföretag

10.1 **Vid påbörjande av elleverans är elnätsföretaget skyldigt att se till att kundens val av elhandelsföretag genomförs, förutsatt att anmälan ifrån elhandelsföretaget till elnätsföretaget skett på föreskrivet sätt.**

10.2 **Byte av elhandelsföretag ska genomföras utan särskild kostnad för kunden.**

Elnätsföretaget ska genomföra byte av elhandelsföretag enligt anmälan från det nya elhandelsföretaget som kunden valt.

Elnätsföretaget är skyldigt att genomföra bytet till den dag elhandelsföretaget och kunden kommit överens om förutsatt att anmälan från elhandelsföretaget skett senast 14 dagar innan bytet ska genomföras.

Om byte av elhandelsföretag och/eller balansansvarig inte skett på föreskrivet sätt kommer det tidigare elhandelsföretaget att fortsätta leveransen, respektive balansansvaret att kvarstå på den tidigare balansansvarige tills bytet kan äga rum.

10.3 **Om en kund saknar avtal om elleverans med ett elhandelsföretag är elnätsföretaget enligt lag skyldigt att anvisa kunden ett sådant (anvisat elhandelsföretag).**

Elnätsföretaget ska utan dröjsmål underrätta kunden om vilket elhandelsföretag som anvisats och om kundens möjligheter att byta elhandelsföretag.

10.4 **Anvisar elnätsföretaget kunden ett elhandelsföretag enligt punkten 10.3 ska elnätsföretaget samtidigt underrätta det anvisade elhandelsföretaget om detta.**

11. Avgiftsändring m.m.

11.1 **Om elnätsföretagets kostnader för anslutningen och överföringen skulle ändras genom särskild skatt eller av myndighet föreskriven avgift eller genom ny eller ändrad lagstiftning eller förordning eller genom annan åtgärd från det allmännas sida, får avgifterna justeras i enlighet med kostnadsändringen om hänsyn inte tagits härtill i avtalet vid bestämmande av avgifterna.**

© Copyright Energiföretagen Sverige

11.2 Energimarknadsinspektionen är tillsynsmyndighet enligt ellagen och kan bl.a. utöva tillsyn över elnätsföretagens nättariffer för överföring av el. Vidare kan villkor och kostnader för anslutning prövas av Energimarknadsinspektionen.

© Copyright Energiföretagen Sverige